

Resebrev Nr 123

27 juni–8 juli 1982

CALCUTTA igen...

Efter en månads rundresa i Bangladesh (se resebrev 41, 42 och 43) återvände jag till Kolkata och den underbara familjen Munshi och stannade 14 dagar. Mina varma känslor för Bubu fördjupades ytterligare under besök i Tagores universitetsstad Shantiniketan och på turné med Bubus musik- och dansgrupp Santiniketan Asramik Sangha till Asansol där Tagores drama Tasher Desh framfördes. Jag följde också hennes sångundervisning för barn i Mahajati Sadan.

Pappa Annada och broder Manto hade också uppskattad piano och violin-konsert som jag dokumenterade, och övriga bröder och vänner till familjen introducerade mig till Kolkatas ledande journalister, liksom till filmregissören Satyajit Ray, marxistiske ekonomen och finansministern Ashok Mitra m fl intressanta personer. Lärde desutom känna Ajit Roy som analyserade indisk politik i varje nummer av tidskriften SYDASIEN, som jag var chefredaktör för i 25 år (1982–2007).

Juni 1982

vecka 25

	21 Måndag Aif 172 82-06-21	22 Tisdag Paulina 173 82-06-22	23 Onsdag Adolf 174 82-06-23	24 Torsdag John: Dep: s.d. 175 82-06-24	25 Fredag David 176 82-06-25	26 Lördag Rakel 177 82-06-26	
	Sommarsolståndet Lämna Bangla- desh.	via Benar- pore (Jessore)	Calcutta	Calcutta	Midnatt Calcutta	Midsommardagen	
8	Khulna				Midnatt Calcutta	Atte. t. Calcutta Wollen	8
9							9
10			Asim	Asim t. 10			10
11			(Wolfsch)		Till Shanti- betan med		11
12			Fronten		Bebra och tv av hems, värm		12
13				Choku			13
14			Bebra vä- militär			"Sap-Mochan", danskare on	14
15		Till Munis i Calcutta				Tagera fotograf med Bebra.	15
16						Ring Asim, tel 722386	16
17				18.30		-87 (y-20)	17
18				Tagera danskare			18
19				"Sap-Mochan"			19
20							20
						27 Söndag Selma 178 82-06-27	
						3 e. Traf. Bebra Asim? Hem t. Sandeep.	

Juni-Juli 1982

Skriv till ~~Wolfsch~~
P. Suresh Abaja!

vecka 26

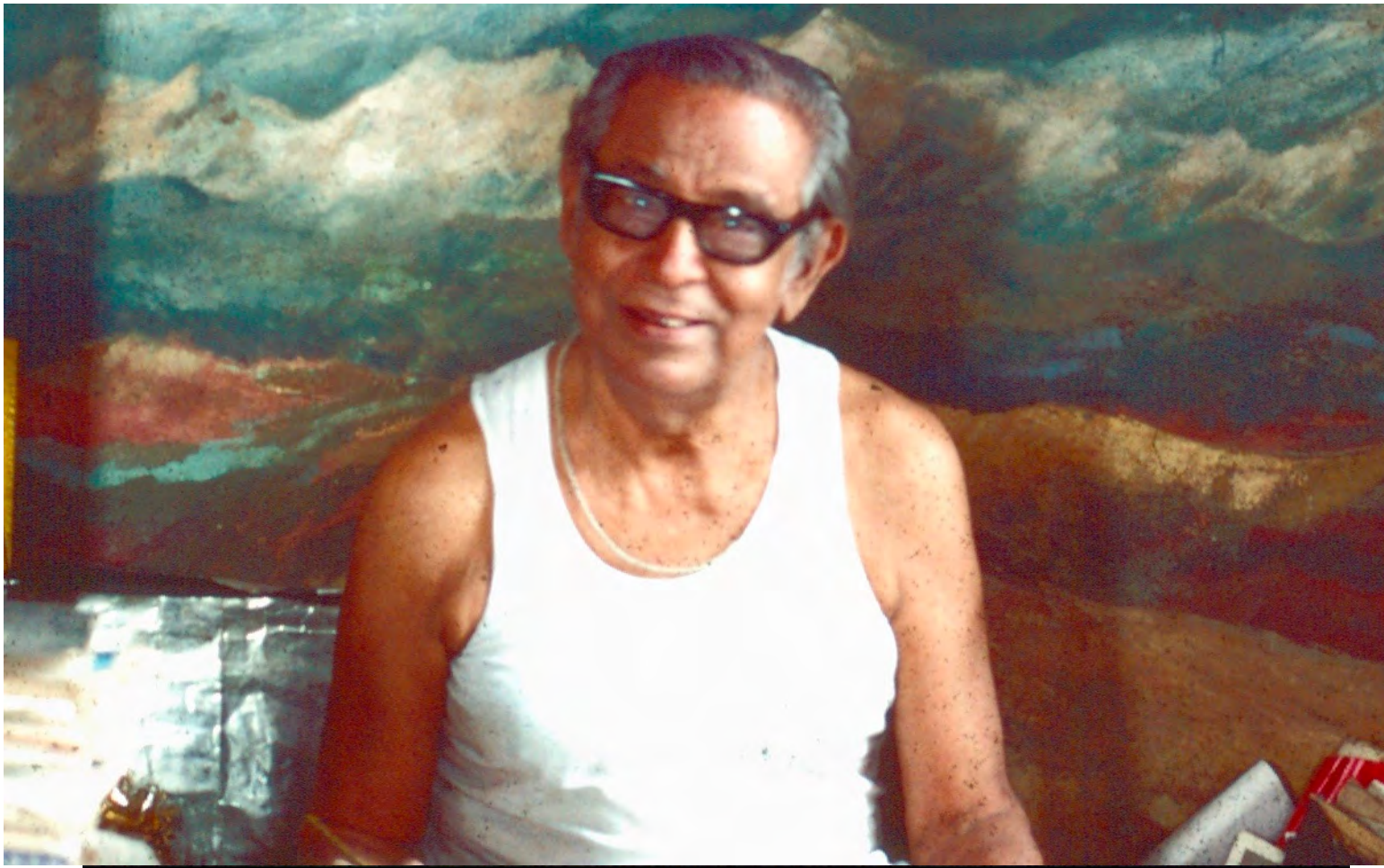
	28 Måndag Leo 179 82-06-28	29 Tisdag Petrus 180 82-06-29	30 Onsdag Elof 181 82-06-30	1 Torsdag Aron 182 82-07-01	2 Fredag Rosa 183 82-07-02	3 Lördag Auroa 184 82-07-03	
8	F.m. hälsa på lehand t. Munis	Ring S. Roy f.m. på	Asansol, med Bebra	Frit	Rund med Arijit f.m.	Till kaupel (Dahl- ner) - Arijit - Bebra	8
9	Sudip Banerjee (med Bebra)	all på tild. tel 448747	inaktid, på kassett	Bebra	Calcutta.	Bebra	9
10	Asim, tel 22. 15.40			m. Bebra	Struktade i det Hemma, ut till.	Hälsa på Chanda	10
11	(Ashu Mitra?)	Peswennas tog.	(Wolfsch)	Arijit	16.30 Asok Mitra	Så gå till 'Hörens Tiden' Chanda	11
12	Växla pengar Kopra Wollen	Växla pengar Kopra Wollen	Darke-Arijit följe med	Asta från Asansol	intervju		12
13		16.30. Till Ajit Roy.	Aufjord biligt på morgonen.		18.48) Ananda Bazar		13
14					Koncert med Munis i		14
15	Växla pengar Kopra Wollen				Calcutta, i		15
16	Bebra köpplats	19.00. Träffa Shankar	Övernattning	19. Anduch Bazar	Muhajirtee Shadan	18.18 Sista Sopan Wollen. Till tv-on med 202	16
17		Bhattacharya, på Ananda Bazar Petrika.					17
18		Till krogen.					18
19							19
20							20
						4 Söndag Lilika Monica 185 82-07-04	
						4 e. Traf. Bebra på Baran fika Bebra köpplats. Hälsa på 'Old man' f. Shankar och Till Wolfsch	
						Till 19.45 på Howrah till Raipur.	

Bubus s ngklass i Mahajati Sadan

Tala Park

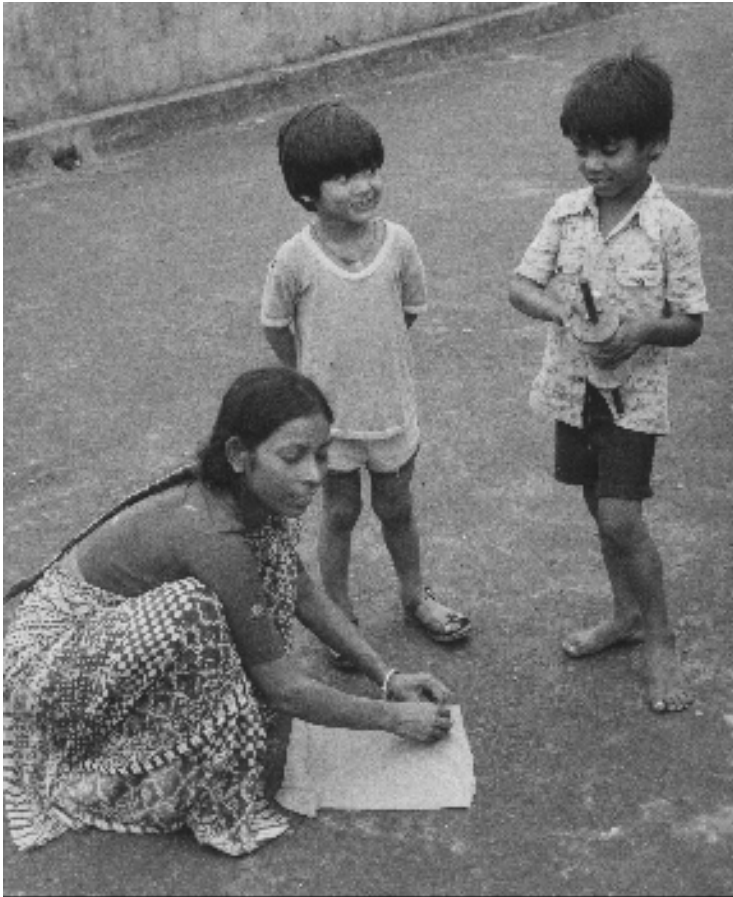

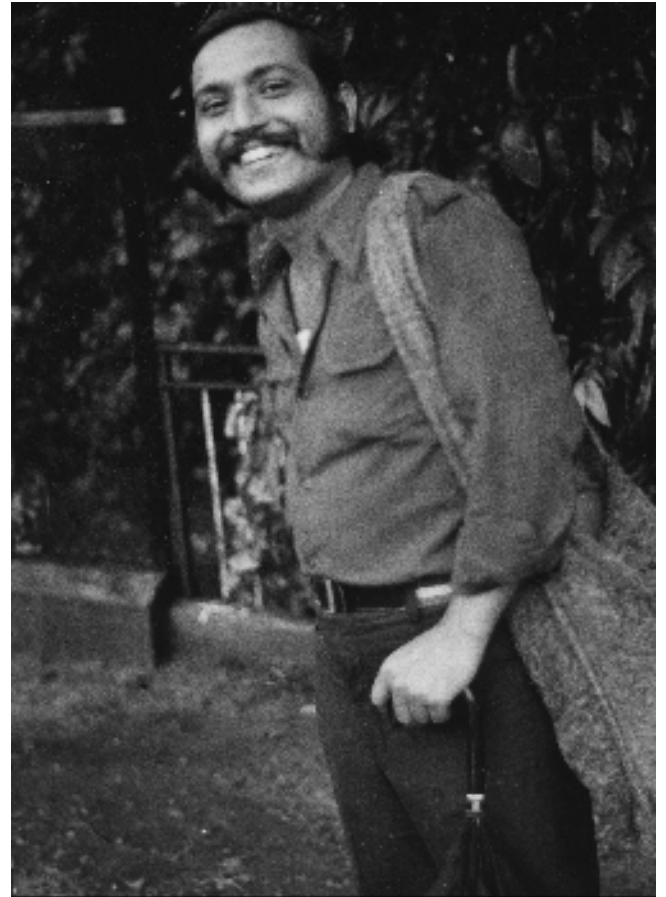
Annada Munshi vid sin arbetsplats i hemmet

Systrarna Bubu och Buku

Bubu med Banjul och grannbarn

Avijit (Mishtu), Bukus man

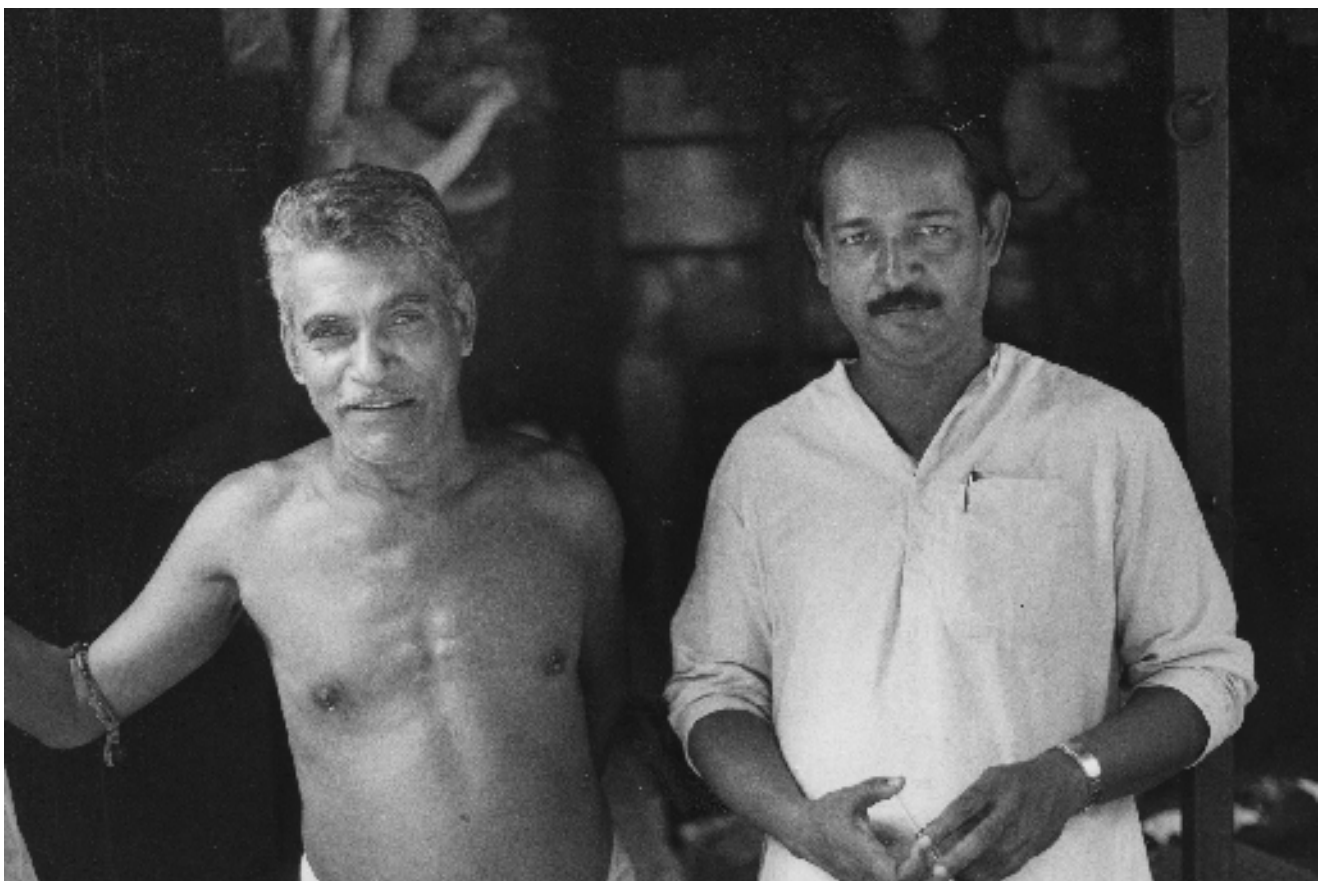
Konstundervisning på Tala Park

Delar av Munshi-familjen

Kumkum med konträr i Kumartuli

Hemma på Tala Park

Nyanländ gäst från Bangladesh

SHANTINIKETAN

Bubu träffar sin sånglärare Kanika Bandyopadhyay

Bubu och vänner med Kankar-da, ledaren för Santiniketan Asramik Sangha, tillika Nobelpristagaren Amartya Sens morbror.

Bubu, Chhanda ocn jag på hemväg med färjan från Howrah till Baghbazar

Föreställning av Tagores dansdrama Tasher Desh i Asansol med Santiniketan Asramik Sangha

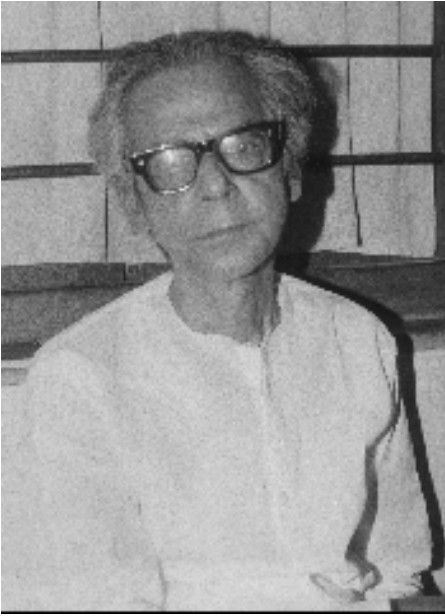
Dipanwita Roy

Konsert med Annada Munshi, fiol och Manto Munshi, piano och accordeon + orkester

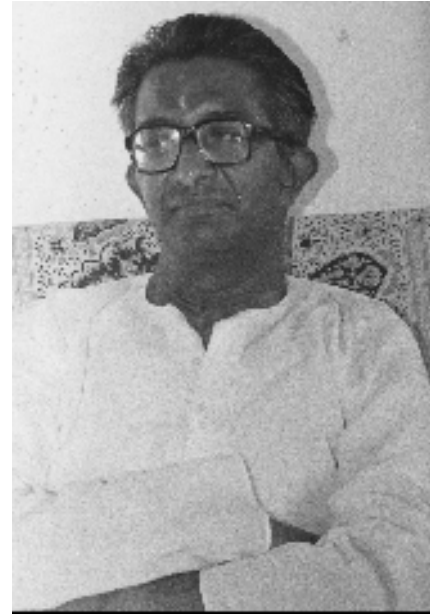

Ajit Roy

Shankarlal Bhattacharya

Ashok Mitra

Minne av Satyajit Rays flitiga besök hos Annada Munshi och hans familj. Annada var Rays mentor på 1940-talet som grafisk tecknare hos D J Keyers, innan Ray övergick till att göra film.

passade jag att gå via Sudder St., och köpa mig en härlig mango-lassi i den lilla rensen som Helge och jag flitigt utnyttjade... när jag tog mig Park St.

Hjärtligt nöjden, stannade hela eftermiddagen, hade massor att snacka om. Fick berättas en Deyh-deshbeskrivet. Inomhus grunde att snacka och diskutera m. Sandeep o jag, då de är på ericht samma våglängd som jag, deras värdeeringar o luststil påminner mkt om en spåke (Som ett vanligt par i Indien hade inget tjänstefolk, utan lagar sin hushållsarbete själva - och på semestererna är de lika oerholiga enligt indiska mått mätt då de påredan att fara till vildmarker o vandra i bergen). Annars är det sällan man träffar folk men verkligen kan kommunicera med, med likhetens värdeeringar - ett undantaget är i regel journalister och vetenskapsmän.

Sandeep sprang med o höjste några flaskor gott 'Bluch kabel'-öl, och för att få ett milt besök. Därnäst kom senare på e... och in i ett lunch tillbringas. Av Danyel fick jag adresser till hans kontor i Bombay, där jag kan bo när jag kommer dit ca 20.7.

Hitt program i Calcutta är spekat. Så mkt folk som inbjudat mig (o Dubu) till sine hem. Anis she te sig med till en liten by. Jag she till vänsterregionerna Satyajit Ray, den marxistiske sociologen Ajit Roy, finansministern i CPI(M) - regeringen Asok Mitra. På fredag she Annada och sonen Monto ha konsert som jag she spela in, på lördag she Avijit (Dubus sväger) visa mig Calcutta etc.

Nästa söndag for jag och min bil till Raipur i centrala Indien, i Madhya Pradesh. She hälsa på Annadas bror, som bor ute i ett naturligt stamfolksdistrikt.

Hoppas ni också har det bra i Svanesund. Tack för brev 13, 14 o 15 + brevet f. Bangalore, som kom efteråt f. Calcutta. Litton 'Middle East' ni skickat f. Colombo. Just, dels har flyttat!

Den stora boken f. Skuthands förleg har jag nu betald redan, så när som she ej betalas. Uppmärksam - ett brev från Hatten, Sri Lanka har ni ej fått. Vänliga hälsningar

No Enclosures Allowed
इत घके अन्तरे केरु न रिखे

Indien

Calcutta

Lars Ekland

Sender's Name and Address:-
भारत भारत का नाम और पता:-

द्वितीय फोल्ड
SECOND FOLD

SWEDEN

440 92 Svanesund

Seesteriken

Familjen Ekland

f. 1982-07-06.

1/19

Aerogramme

एरॉग्राफ

Asansol, Västbengalen

30.6.82

Hejzan,

Monsunen har helt kommit av sig. Någon regnstorm en dag är allt som kommer, det är åter hetta o krava dagar. Fast jag har varit mig ganska bra, det är oftare bengaliske vännerna som svettas och kligrar över mig. Just nu är jag med hela ensemblen från Tagore-sångskoleinstituttet i den lilla staden Asansol, 3,5 km nordväst från Calcutta. Kl 19 ska de framföra musik-skodespelet "Tasher Dosh". Det är en timme kvar, vi befinner oss i en jättehall "Durant-Institutet", där vi bor. Lokalen har legat ut över golvet och kuddar. Repetitionerne har varit igång hela en, flera av aktörerna har fått rycka in i röta stånd o har ej tillgång till spelet med, t.ex. Barun som var med oss i Shantidivineten. Nu jagas omklädning och musikerna (tablas, vinda, harmonium) häller på att träna. Skodespelet ska framföas i samma rum, i en biografsalong där det varit hinder-film hela dagen.

Gick upp redan kl 5 morgon för att fara - togget fr Howrah Station kl 6:10. Förutom Dulu följde också en av hennes bröder med, han ryddar tunnlar. Nere på gatan väntade flera som skulle med, så vi delade på 2 taxibilar. Vår taxibil pågick på vägen - styrmannatvungen och trots slag och andra åtgärder gick det inte att komma vidare. Två gånger höjdes en annan taxibil och betalade över pris för att komma. På togget - 2:a klass, hade vi en bra väggen reserverad. Resan präglades av mycket musik och sång.

Även byggarna här i det kulturellt högstående Bengalen, sjunger o ryddar för att få sina övningar. Likaså kommer det ständigt på bauls, religiösa mystiker o musiker i skära kläder, och spelar - spelade in en jättefilm på togget fr Shantidivineten.

Har drabbats av en svårare förkylning. Var dödstrött när vi kom hit (och så för att jag igen blivit var på väggen med Shankar Lal Bhattacharyya, framstående journalist på Calcuttas största bengaliska språkiga dagstidning "Ananda Bazar", och drev ut), det funkade på förmiddagen stationen, där hade jag olika ställen i stan, och så hit för lunch. Därefter lede jag mig till omvä 2 brunn, där en kvinna jag mig bättre. Han togit bilder av repetitionerna, de röta tjedjarna och framförallt av Dulu - som jag är hemskt förtjust i.

Har träffat så mycket folk den senaste veckan. 3 mandags besökte Dulu o jag en konstnär, Sudip Banerjee, som är nära vän till Ananda Munshi. Sudip o hans fru bor i ett gammalt hus invid Hooghly-floden, på dess västra sida, långt urant. För en timme med buss, över den nordligare bron över Hooghly. Sudip har en fin samling av konst av Calcuttas o Bengalens konstnärer (inte minst av Ananda Munshi, som är världskänd). Hos Sudip fick vi en delaktig inblick, speciellt tillgång på mitt besök. Ris, fisk, skolan med olika grönsaker i olika inläggningar o tillredningar. Kunde mig att äta rikligt - inte blanda allt maten, utan äta i en viss ordning. Först dal och en speciell grönsak till riset, därefter en köttinläggning, och först därefter fisk. Mango o söt ekornitt till dessert, och söt yoghurt till äta mängon med.

Med hjälp av kommunikationerna tog det 1,5 tim alltså ut att komma från sent till ett avtalat möte med Arin Mukhopadhyay på Hindustan Standard (engelskspråkig världstidning, samma redaktion som Ananda Bazar), men träffade istället Dhattacharyya - som Sudip rekommenderat mig till kontakt med.

B., en rätt trevlig glasögonburen hulle, blev glad över att träffa en svensk journalist. 1980 var han på en internationell journalistkurs i Paris, och för den saken till Stockholm, bodde hos en journalist på Aftonbladet som varit på samma kurs, intervjuade Gunnar Myrdal etc. Han ville absolut se mig igår - så igen kom jag till tidningen kl 19, när han slutade, och gick till en luftkonditionerad restaurang i närheten, en hulle från universitetsdelningen också med. Satt hela kvällen och samtalande, trevligt.

Morgon vill jag följa med honom på en middag som universitetsdelningen har, de jag för träffa en annan viktig person. Och på fredag ska vi bägge på den konsert som Ananda o Meeta Munshi ska ha.

(Dessförinnan - fredag 16:30 - ska jag intervjua Ashoke Mitra, internationellt känd chefen, finansminister i delstatsregeringen till valet för 1,5 veckor sedan - de har väntat sin parlamentsplats). Satyajit Ray däremot har jag inte träffat förän jag kommer åter i augusti. Han är för - strängt uppbyggd med att författe ett nytt filmmanus. Jag ringde honom igen o smackade. Något bybesök blir inte heller av. Arin har det tyvärr inget jobb efter juli - och jag kan inte behöva vilkrya o ersättning f. honom, när jag inte är säker på att jag kommer att få något tillbehör i form av respektgepengar.

Jag har ordnade jag reservation på togget på söndag kväll, 19:45 fr Howrah, till Raipur. South Eastern Railways information kontor förade allt ut mig, enkelt, fast jag fick vänta på ett par andra utlämningar. Pratare med en canadensare, blodd i hindu-schulkläder, bott i Indien i 6,5 år, i Bombay - berättade om sina erfarenheter av olika delar av landet.

Växlade också pengar igen - \$200 → 1.896 rupees. Nu har jag bara \$210 kvar i rese-
 checkar, men med tanke på att jag har så mycket adresser att bli gratis i förtäringar så
 lär jag klara mig. Du ej så skriva jag.

Jagen e... var jag så hos Ajit Roy, framstående marxistiska författare, som bor i si-
 herberg- för i östra Calcutta, i ett nyhus av öststatensmodell. Han fick 1951-52 de
 största Sydasienbulletinen (som han fått affären - han nu medverkar, skriver kronika).
 Han har varit i Sverige flera gånger & känner många svenska journalister & sociologer. Till-
 bringade några timmar i hans sällskap, fick aktuella härdebaser analyserade, fick en adress
 i Rajpur till en mer engagerad följ stamförläggare, och när jag skulle åter t. Calcutta
 angående det jag höll på i en ny bok om i partiet Lake Town det har flyttat om 2
 veckor.

Longa resor, trötta bussar. Rättor som matas i nätter, i ett hus av järn vid
 spingruvorna i Centrale Calcutta (!!). Kaos, trängsel. Men jag klarar på - en tre-
 lig person till nästa, och upplever det flödande kulturella & intellektuella livet. Och en
 desillusioner agentur förskhed.
 Om klär 19.05, dags för Tasher Desh - (The Kingdom of Cards). Vänliga hälsan.
 Poste Restante, Bombay 20-7,
 40 Annada Munsri,
 48, Tala Park Avenue Calcutta 22

Jani

No Enclosures Allowed
 इन चक्र के अंदर चक्र न लिखें

Indien

Asansol, W-Bengal

Karis Eklund

Sender's Name and Address:-
 भेजने वाले का नाम और पता:-

फोल्डिंग SECOND FOLD

SWEDEN

S-440 92 Svanesund

Sesfarviken

Familjen Eklund

Dat. 1982-07-14

Nr 20

Aerogramme

₹ 15

1.7 på kvällen, med Shankarlal Bhattacharya på en mötning. Hörde S. på tidningen, Ananda Bazar, kl 19 och så genomgick vi i regn några kvanter bort till ett annonsbyrå, 20th Century Publicity Ltd. Det var där som firade mitt 17-årsjubileum, med en ~~med~~ viktig subjektiv person, för företag, myndigheter o tidningar. En chef för det indiska olycksbyrå, Indian Oil, gav adresser till sin hustru som är chefredaktör för Hong-Kong Times. Shankarlal överdrog i sin presentation av mig - korrespondent som reser runt i Sydostasien 6 månader varje år(!), varför intresset var stort att veta mina åsikter om det politiska läget etc.

Härde känna en av Calcuttas mest ryktbara journalister, Handi Bey, som jobbat på de flesta tidningarna sedan 35 år tillbaka. Trots att han var rejält påstruken av den obegränsade mängd sprit som serverades var han helt klar i huvudet o berättade om sin vänskap med M.N. Roy, den berömda humanisten och mannen som förde kommunismen till Indien. När jag återkommer till Calcutta ska jag besöka Bey och snicka ut en del bilder.

En poet, Atanu Mitra, dök upp- och delatvarede deliga dikter (på sa. fyltan), utan att veta var jag bodde, påstod han högt att 'Man lär omstånare än den store Ananda Murnai', varför han blev mkt imponerad när Shankarlal talade om att jag bodde hos Ananda.

Stora fest fyllda med stekt fisk serverades som tilltugg, och på kvällen serverades det klyckning bryggt ut i en jättelikh gryta. Överdådigt fläskigt, en synnerligen ovanlig miljö (perfärdigt - sprit) för att vara i Bengalen. Hördarna satt inne i ett luftkonditionerat rum, var jag begav mig också ut i kontoret o slog mig ned bland de utställda på annonsbyrå. Bl.a. de enda 2 tjejer som var på mötningen - Basse förästligade, vinstliden, tuff stil, röker och dricker sprit.

Jag tog mig hem vid 23-tiden, var 2 bussar hem till Tala Park.

2.7. Skulle jag egentligen träffa Avijit Bagchi (Bukus man) på förmiddagen, och med honom fara runt lite i Calcutta - Men på någon hände jag inte alls för det. Shönare stanna hemma, vilo, förbereda eftermiddagens intervju med Ashok Mitra, och prata med Bubu.

För 16.30 skulle jag vara hemma hos Mitra, i stadsdelen Alipore i södra Calcutta. Tog minibussen fr Tala Park (mot Kidderpore) och till Waddapore Bridge, varifrån jag tog en taxi till det exklusiva Alipore Park Rd. I ett modernt hyreshus var Mitra med sin familj på 3:e våningen.

कला कुशलता से अपने जो दर्शक का मन हरती, भाव-भगीमा ताल व लय से भाव अनोखे भरती। यह ओडिसी नृत्य की गति ज्यों महानदी की धारा, रस वर्षा होती अनुपम अभिराम इसी के द्वारा ॥

Somförförde en snabb, effektiv intervju med den fd-förhållningsministern, på 35 minuter, syftade in om tog bilden - Därefter dröjt, i väg, fick tag på Axel

The dancer of odissy is a colourful sight,
Her noble art generates unique charm and delight.
The rythm of this dance is like Mahandi's stream.
A colourful saga and a pleasant dream.

och han till Ananda Dagan ut 18 trötta resningsströmfiler. Tröttnade Shambhan-
karl var för med bildningsledningsgruppen ut (so- de 5 i redaktionsledningen delar!)
till Muniyalee Shaden, hans utlämnad där knäddans koreograf och en stöps. Shambhan-
karl var värdige och inbjuden dit - för att recensera.

En jätte- helaffon. Först Manto på piano. Han berättar om sin värd-
lag och indisk musik - Ananda in med fiol o pianoforte värdige klassiska stycken
med Manto som ackompanjerar.

Efter jans Manto övergick till elorgel, med stort band till hjälp. Modern mu-
sik. Sedan blev det Tagore-sånger, en ensemble på tre rösterna och 2
äldre sångerskor. Slutligen en timmes klassisk indisk dans, Kathak.

Satt bland hedersgästerna o familjor värdigt scene, spelade in o tog bilder.

De sista dagarna i Calcutta var jag mest umd med Anu och hül-
sade på kongressen. Även en journalist som ska börja på BBC i London i
nästa vecka, därav sändningen på bengali, åt onsdag hos honom i lördags
kväll - bara några kvarte från Tala Park.

2 juli 1982

Kort men effektivt gjord intervju med **Ashok Mitra**, ekonom och finansminister i Västbengalens vänsterfrontsregering i hans hem i Alipore. Bjuden på te. Efteråt tog jag en taxi och for till Ananda Bazars redaktion och träffade vännen **Shankarlal Bhattacharya**, för att så direkt ta oss till Munshi-familjens konsert med hans bil.

Manto spelade piano, och i första numret spelade också **Bubu** sitar och **Annada** fiol. Ljusshow med diabilder bakom scenen och. Spelade in och tog fotografier. Satt bredvid Shankarlal och Bubus äldsta bror **Abir**. I pausen pratade jag med Annada, och efter pausen satte jag mig vid sidan om Bubu.

Efter pausen spelade Manto på elorgel tillsammans med en orkester. Han åtföljdes av en Tagore-sång-ensemble och slutligen en timmes Kathak-dans. Enormt fin konsert.

Efter konserten for vi med taxi hem, och kåkade middag vid midnatt.

På eftermiddagen satt jag på taket med Bubu och hennes son två brorsbarn **Bampa** och **Banjul**. Och då frågade jag om hon vill följa med mig till Sverige. Javisst, svarade hon!

3 juli 1982

En dag präglad av fyra timmar med ståplats på olika bussar i Calcutta. På morgonen först hem till **Buku** och **Mishtu** och tillsammans med dem fara till Dakshineswar-Kali-templet norr om Calcutta. Åter till Tala Park kl 11 och då hade **Barun** kommit. Bubu, han och jag tog så en buss hem till **Chhanda** där vi blev bjudna på god lunch.

Introducerades för hennes mamma och hennes syster **Tuki** – som är lärare på samma skola som Barun. Träffade också Chhandas bror som är frilansskribent och som jag träffat hos Annada.

Klockan 13.30 ånyo bussfärd till stan för att gå på bio, se **Chaplins Moderna Tider** (fast Barun hade hellre velat se en kung fu-film). Köpte svarta biljetter utanför bion.

Satt tätt intill Bubu, höll om och smekte varandras händer.

Filmen slut 17.15 och efter ett glas fruktjuice for vi hem till Tala Park, men var inte hemma förrän klockan 19. Försenade, för vi skulle ha träffat **Satya Gopal** klockan 18. Promenerade i alla fall hem till honom i sällskap med **Kumkum** – bara för att finna att Satya inte var hemma.

Två timmar senare kommer så Satya hem till oss och han vill att jag ska följa med hem till honom och äta middag. Jag hade egentligen ingen lust men Annada menade att jag skulle göra det – *”Lars ska träffa så många människor som möjligt här i Calcutta”*.

Träffade Satyas bror, universitetslärare i statskunskap och medlem av det styrande kommunistpartiet CPI(M). Vi diskuterade folks politiska medvetande. Han påstod att han funnit att bland plantagearbetare de flesta inte kan någonting om politik, i alla fall inte nationell politik. Men jag hävdade att dessa människor ofta besitter en stor medvetenhet om sina egna villkor, det vill säga lokal politik. Och de kan lätt medvetandegöras (tänk på organisationen HATSAC i Hatton, Sri Lanka, som **Helge** och jag besökte i april).

Satya har inte berättat för sin familj att han ska resa till BBC i London i augusti ännu. Orsak: eventuell avundsjuka från grannar kan försvåra hans utresa.

Middagen bestod varken av kött eller fisk, ity det var lördag (!), en dag som familjen avstod från detta. Hem klockan 23.

Hejsan,

Calcutta 4-7-82

①

Jag sitter i en luftkonditionerad 1:a klassungen i Bombay Mail, kl är 19.15, det är en halvtimme tills avgång. Men underbart, är så lycklig och glad och här. Nu sitter jag och lyssnar på musiken, på inspelningsarna för 3/4 i Shanti-niketan och på konserten i fängelset, samt inspelningsarna idag hemma, med Ananda, Babu och Manu.

Vete du det helt. Moushumi har helt lagt av, det blåser keta i landsvinden i stället. Igår var det 39,7° varmt på eftermiddagen, 7° varmare än normalt i genomsnitt för den här tiden - och på natten 28°, 2° varmare än normalt. Besvärar dock inte speciellt längre - värmen märks mest genom att försten sken. I annat fall är jag som vanligt.

Musikledaren i Anand gick illa. Allt började väl, fullt ut, bra marscher och annat utslädda solfigurer. Men efter ganska länge en av korvadrollerna blev man staka sig, hade glömt sina repliker. Publiken kunde, och en stor del reste sig och gick. Stämningen var därför ~~stygnd~~ efteråt, vid middagstid vid midnatt.

Mycket förvånad utöver jag hade i fem nästa dagar, alla är i förord all ganska snö. Istället för att vänta till middagstid hade det beslutats att vi skulle ta första tåget åter till Calcutta kl 5.30.

Rätt skönt, för det är ju en hel dag att kuggla av, och skissa bren. Men i Calcutta stannar efter 9 tog ^{15 minuter} Babu, Ananda och några smakellen från Tala Park, i stället för buss, en tågvagn som är trafiklös, passagerarbåt ^{15 minuter} från stationen upp för Hooghlyfloden till Babu Ghat ~~passagerarbåt~~ - varifrån vi tog taxi, 10 minuter till Tala gata. Bren och sömn - god lunch, tills kvällen med Shankaralal.

4 juli 1972

Sista dagen i Calcutta. På kvällen innan, klockan 23, var jag uppe på taket med **Bubu** och **Bampa** och tittade på stjärnorna.

På bion i går – **Chaplins Moderna Tider** – mycket beröring, smekningar och känsla. Och idag när vi for med taxi höll vi varandras händer, pratade om framtiden. Jag lovar ta henne till Sverige så snart som möjligt. Före jull!

Imorse när Bubu kom med mina rentvättade och lagade kläder sa **Annada**: "Se här vad Bubu gör för dig". Därefter bad han mig: "Finn en make åt Bubu i Sverige". Jag svarar: "Här finns redan en". "Var?" "Här!" "Låt oss se vad Gud vill".

Idag åter i Bubus sångklass som dock störs av en konsert i teaterlokalen under oss här i Mahajati Sadan. En känd indisk populärsångerska **Usha Uthup** sjunger. Något som starkt ogillas av de ansvariga för Shantiniketan Asramik Sangha, men sångklassens ungdomar är nyfikna, springer och lyssnar.

Efter sångklassen for vi till **Konkor-da** som leder Shantiniketan Asramik Sangha. Han hade lovat att jag skulle få ett brev som en svensk grevinna någon gång skrivit till hans far. Men Konkor-da var inte hemma. Taxi till **Baruns** hem, han var inte hemma själv men vi blev insläppta och bjöds på sötsaker och te. Träffade Boruns äldre bror,

före detta boxare och en man som jobbat som presidentrådgivare i Tanzania.

Buss vidare till **Bonnie** – Bubus lillasyster – och hennes man **Rana**. Tittade på bröllopsbilder och åt sötsaker. Gjorde sedan ett nytt försök att nå Konkor-da, for åter hem till honom. Nu var han hemma men jag fick likväl inget brev. Han lovade att han ska skicka det till mig istället.

Taxi hem till Tala Park, kostnad 19 rupees. Hemma klockan 13.30, lagom till lunch. Bubu skrev en lista till mig med namnen på alla familjemedlemmarna.

Öm atmosfär mellan, fastän sorgsna på grund av min stundande avfärd på kvällen.

Sorgset avsked när jag i kväll for min väg. Hon hade tårar i ögonen, så vacker, så vacker. Nära varandra, kind mot kind. Jag skrev ett kärleksbrev till henne. Vi ska skriva till varandra medan jag reser runt i Indien tills jag kommer åter till Calcutta i mitten av augusti. Det är snart.

Jag vill ha Bubu och hon vill ha mig. Riktig kärlek.

Mamma **Jayathi**, **Polly**, **Kumkum** och **Manto** tog hjärtliga farväl, jag är omtyckt. Annada hade gått på fiolrepetition innan jag lämnade lägenheten klockan 18.30. Bubu och Manto följde med ner och hjälpte mig få tag på en taxi.

Nu på tåget till Raipur. Så himlastormande glad, glad, kär.

